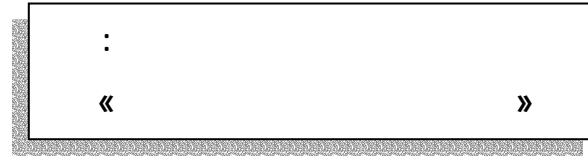

:
:
: / / : - -

:
« »

:
:
:

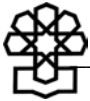

براساس آمار منتشره تا سال ۱۳۸۲ تعداد ۲۲,۷۷۸,۰۰۰ نفر^۱ از جمعیت کشور در نواحی روستایی زندگی می‌کنند.

ایجاد اشتغال و درآمد برای این قشر از افراد جامعه هم موجب کاهش مهاجرت آنان به شهرها و هم رونق گرفتن اقتصاد روستاییان و بهبود وضعیت آنان خواهد شد. لایحه با توجه به اهمیت این موضوع و برای فراهم نمودن زمینه اشتغال مولد، ترغیب و ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری در صنایع کوچک تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و صنایع روستایی، کمک به ایجاد زیرساخت‌های مناسب در مناطق روستایی، توسعه نواحی صنعتی روستایی، ایجاد سازوکارهای تشویقی، توجیهی و حمایتی لازم جهت تسهیل و ترغیب در سرمایه‌گذاری متقاضیان و به منظور نیل به توسعه و عمران روستایی با توجه به توافقات به عمل آمده بین وزارتخانه‌های صنایع و معادن و جهاد کشاورزی^۲ در هیأت دولت تصویب و به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده است.

۱. سنتز ملی نتایج پیش‌بینی جمعیت استان‌های کشور به تفکیک شهر و روستا (۱۳۷۵-۱۳۹۰)، محمدعلیزاده، با همکاری شهین جزایری، مجید مقتدری، شکوه‌السادات روشن منیری، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، پاییز ۱۳۸۱.

۲. مصوبه هیأت وزیران در تاریخ ۱۳۸۲/۷/۲۲ بنا به پیشنهاد شماره ۱۲۵۳۲/۰۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۷/۱۸ وزارت جهاد کشاورزی.

هدف این لایحه قانونمند کردن ایجاد نواحی صنعتی روستایی و جلب حمایت قانونی برای برخورداری این مناطق از امتیازات و حمایت‌های ویژه همانند شهرک‌های صنعتی است.^۱ وزارت جهادسازندگی سابق در تاریخ ۱۳۷۸/۸/۱۶ پیشنهادی مبنی بر حمایت از ایجاد نواحی صنعتی روستایی به دولت ارائه داد. براین اساس قرار بود این وزارتخانه خود، ایجادکننده و نیز اداره‌کننده تمامی این نواحی باشد که به دلیل ادغام وزارت جهاد سازندگی و وزارت کشاورزی، مسکوت باقی ماند. از آن زمان تاکنون حدود ۲۰۰ ناحیه صنعتی روستایی^۲ با امکانات زیربنایی مختلف ایجاد شده است که بین ۳ تا ۱۰۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند.

با این وجود به سبب نزدیکی برخی از شهرک‌های صنعتی به نواحی صنعتی روستایی ایجاد تعدادی از این نواحی از منطق کارشناسی برخوردار نبوده است. مثلاً شهرک صنعتی نجف‌آباد در نزدیکی ناحیه صنعتی روستایی «هسینیجه» در شهرستان نجف‌آباد، یا شهرک صنعتی کیاسر در ۱۰ کیلومتری ناحیه صنعتی روستایی «گرماب» در نزدیکی ساری یا شهرک صنعتی صنایع دریایی بندرعباس که در نزدیکی ناحیه صنعتی روستایی «ایسین» در نزدیکی شهر بندرعباس قرار دارد. به عبارت دیگر برای گسترش و حمایت از صنایع کوچک تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و صنایع روستایی در مورد تعدادی از نواحی ایجاد شده، امکانات شهرک‌های صنعتی نزدیک به آن ناحیه (که متولی آن وزارت صنایع و معادن می‌باشد) موجود بود. این امر نشان‌دهنده آن است که در صورت عدم همکاری و تعامل بین وزارتخانه‌های کشاورزی و صنایع و معادن، موازی کاری و صرف هزینه‌های غیرضرور به کشور تحمیل خواهد شد.

۱. برای اطلاع از مزایای استقرار صنایع در شهرک‌های صنعتی به ضمیمه مراجعه شود.

۲. اطلاعات آماری مربوط به این نواحی در ضمیمه آمده است.

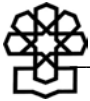

گفتنی است هرچند اشتغال روستاییان در روستاها موجب جلوگیری از مهاجرت آنان به شهرها خواهد شد، اما این امر با توجه به موجود بودن سازوکار لازم (شرکت شهرک‌های صنعتی ایران و شهرک‌های ایجاد شده توسط این شرکت در نزدیکی برخی از نواحی روستایی) نباید منجر به بزرگ شدن دولت و افزایش هزینه‌های آن شود.

در حال حاضر برخی از نواحی صنعتی روستایی موجود به دلیل برخوردار نبودن از زیرساخت مناسب و وجود بازار فروش محصولات، دچار مشکل هستند. بنابراین صرف ایجاد نواحی جدید با استفاده از تسهیلات و امکانات مالی دولت، نه تنها موجب تحقق اهداف قانون نمی‌شود، بلکه در صورت عدم موفقیت نواحی مذکور، بار مالی دولت نیز افزایش می‌یابد. بنابراین باید در طرح‌های توجیه تأسیس این نواحی دقت‌های لازم به عمل آید.

در این لایحه هیچ اشاره‌ای به نواحی صنعتی قبلی ایجاد شده (۲۰۰ ناحیه موجود) توسط وزارت جهادسازندگی سابق یا وزارت جهاد کشاورزی و نحوه اداره آنها نشده است و چون در این لایحه تنها به ایجاد نواحی صنعتی روستایی اشاره و تأکید شده است، تکلیف ۲۰۰ ناحیه صنعتی موجود مشخص نیست.

براساس بند «۷» و «۸» ماده واحده قانون تأسیس شرکت شهرک‌های صنعتی ایران، ایجاد و افزایش تعداد شهرک‌های صنعتی باید به تصویب مجمع عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی ایران و هیأت دولت برسد که خود فرایندی زمان‌بر است. در صورت تصویب و اجرای این لایحه، مراحل تصویب ایجاد نواحی صنعتی روستایی نسبت به شهرک‌های صنعتی طولانی‌تر خواهد شد.

در ضمن اگر عبارت «همه نواحی صنعتی روستایی بنا به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی، با رعایت طرح‌های عمران و توسعه و تصویب شورای برنامه‌ریزی استان، توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

از امتیازهای مقرر در ...» در متن لایحه باقی بماند بدین معنا خواهد بود که ممکن است یک ناحیه صنعتی روستایی توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران ایجاد شود ولی با نظر هیأت دولت از امتیازات مقرر در قانون تأسیس شرکت شهرک‌های صنعتی ایران و اصلاحیه‌های بعدی آن برخوردار نباشد. ضمن این‌که ایجاد هر ناحیه صنعتی (نه همانند شهرک‌های صنعتی که فقط تعداد آنها به تصویب هیأت دولت می‌رسد) نیاز به تصویب هیأت دولت دارد. این امر موجب افزایش بوروکراسی و اتلاف وقت هیأت دولت شده و منطقی به نظر نمی‌رسد.

در این لایحه به تعیین وضعیت ۲۰۰ ناحیه صنعتی روستایی که تاکنون ایجاد شده هیچ اشاره‌ای نشده است و فقط شامل نواحی صنعتی که پس از تصویب این قانون ایجاد خواهند شد می‌شود. بهتر است نواحی صنعتی موجود نیز با هماهنگی و موافقت وزارت جهاد کشاورزی به وزارت صنایع و معادن (سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران) سپرده شود و وزارت جهاد کشاورزی در چارچوب توافقات به‌عمل آمده بین وزارتخانه‌های صنایع و معادن و جهاد کشاورزی در سیاستگذاری و اعمال سیاست‌های حمایتی نقش‌آفرینی کند.

()

کلیه نواحی صنعتی روستایی که تا زمان تصویب این قانون توسط وزارت جهادسازندگی سابق یا وزارت جهاد کشاورزی ایجاد شده یا بنا به پیشنهاد وزارت

جهاد کشاورزی در چارچوب طرح‌های توسعه و عمران و تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان طبق قانون تأسیس شرکت شهرک‌های صنعتی ایران توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران ایجاد می‌گردند، از مزایا و مقررات حاکم بر قانون تأسیس شرکت شهرک‌های صنعتی ایران و اصلاحیه‌های بعدی آن برخوردار خواهند شد. وزارت جهاد کشاورزی در سیاستگذاری و نحوه اداره این نواحی طبق مفاد آیین‌نامه‌های تصویبی نقش خواهد داشت.

« - تمام نواحی صنعتی روستایی ایجاد شده توسط وزارت جهادسازندگی سابق و وزارت جهاد کشاورزی در قبل از تصویب قانون به سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران منتقل می‌گردند.

« - آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف مدت چهار ماه به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و صنایع و معادن و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۱. عدم نیاز به دریافت مجوزهای جداگانه از ادارات مختلف،

۲. مستثنا بودن از قانون شهرداری‌ها،

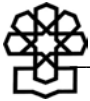
۳. پرداخت نقد و اقساط هزینه‌های انتفاع از تأسیسات،

۴. صدور رایگان و در اسرع وقت مجوزهای ساخت و ساز و پایان کار،

۵. واگذاری اداره شهرک صنعتی به هیأت امنای صاحبان صنایع،

۶. امکان اجاره سالن‌های آماده برای تسریع در بهره‌برداری از واحد تولیدی،

۷. بخشودگی قسمتی از هزینه‌های انتفاع از تأسیسات برای واحدهایی که زودتر از زمان پرداخت اقساط خود، به بهره‌برداری می‌رسند،

۸. کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری به دلیل استفاده از خدمات مشترک سازماندهی شده توسط شهرک‌های صنعتی از جمله: آب، برق، تلفن، گاز و تصفیه‌خانه فاضلاب.

• براساس قانون مالیات‌ها واحدهای صنعتی متناسب با محل استقرار از معافیت‌های زیر بهره‌مند هستند:

- در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ۱۰ سال و به میزان ۱۰۰ درصد،

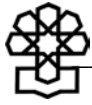
- در سایر نقاط کشور به مدت ۴ سال و به میزان ۸۰ درصد،

• واحدهای صنعتی مستقر در اطراف شهرهای بزرگ (شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران، ۵۰ کیلومتری اصفهان) از معافیت فوق مستثنا هستند.

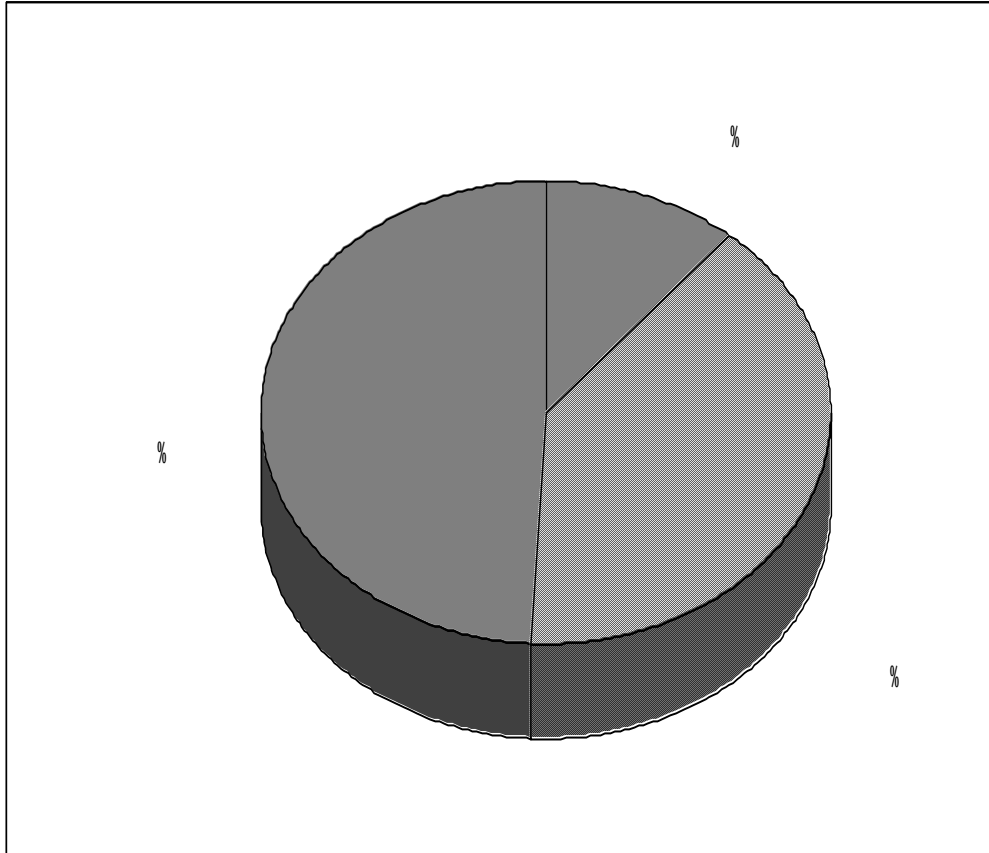
• معافیت مذکور در خصوص واحدهای مستقر در ۳۰ کیلومتری شهرهای دارای بیش از ۳۰۰,۰۰۰ هزار نفر جمعیت صرفاً به واحدهای مستقر در شهرک‌های صنعتی تعلق می‌گیرد.

• کارخانجات واقع در شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران و حوزه شهرهای بزرگ (اصفهان، مشهد، تبریز، شیراز، اراک و اهواز) که تأسیسات خود را به شهرک‌های صنعتی انتقال دهند از تاریخ بهره‌برداری به مدت ۵ سال از بخشودگی مالیاتی برخوردار می‌شوند.

• هزینه حق انتفاع از تأسیسات در شهرک‌های صنعتی با نظر هیأت مدیره شرکت شهرک‌های صنعتی استان به صورت ۳۰ درصد نقدی و ۷۰ درصد طی ۳۰ قسط (سی ماه) دریافت خواهد شد. در صورتی که این واحدها زودتر از سی ماه به بهره‌برداری برسند بر اساس موافقت هیأت مدیره شرکت استانی، اقساط باقیمانده بخشوده خواهد شد (به استثنای شهرک‌های برخوردار استان تهران).

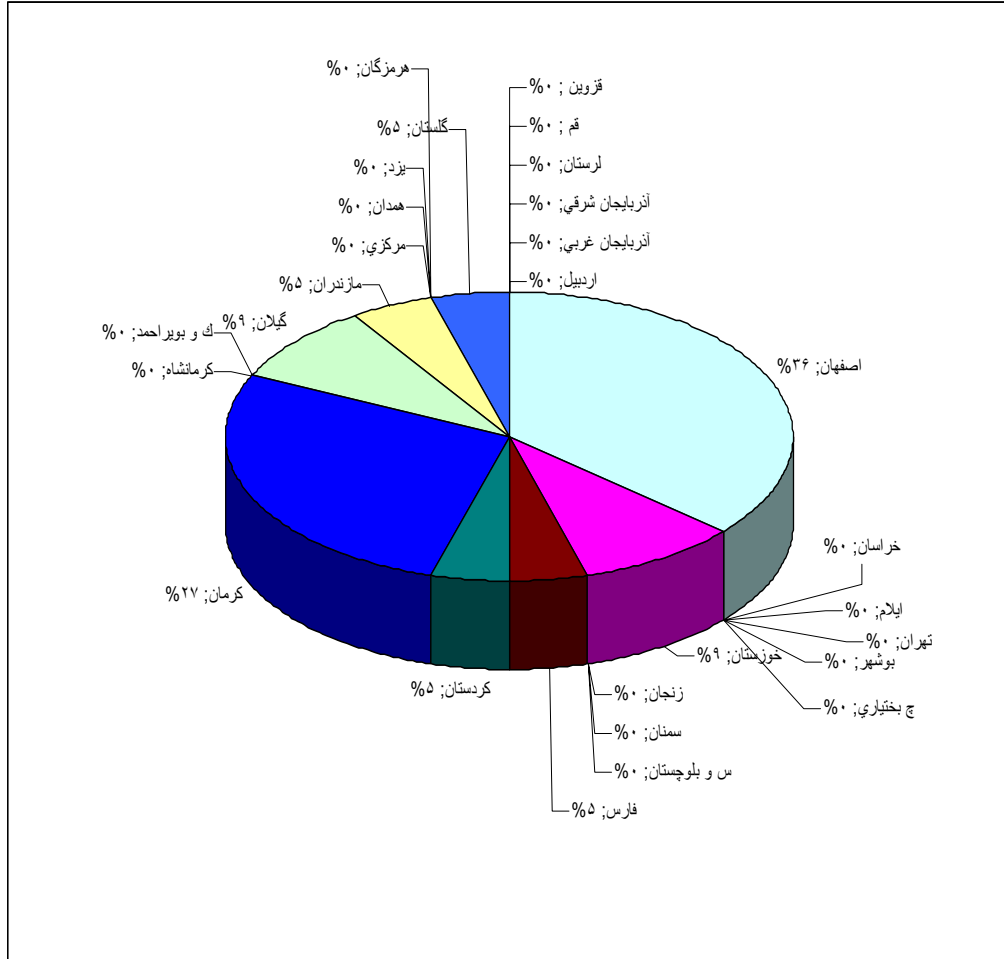
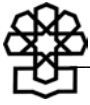

نگاهی آماری به وضعیت ۲۰۰ ناحیه صنعتی روستایی ایجاد شده در کشور تاکنون.

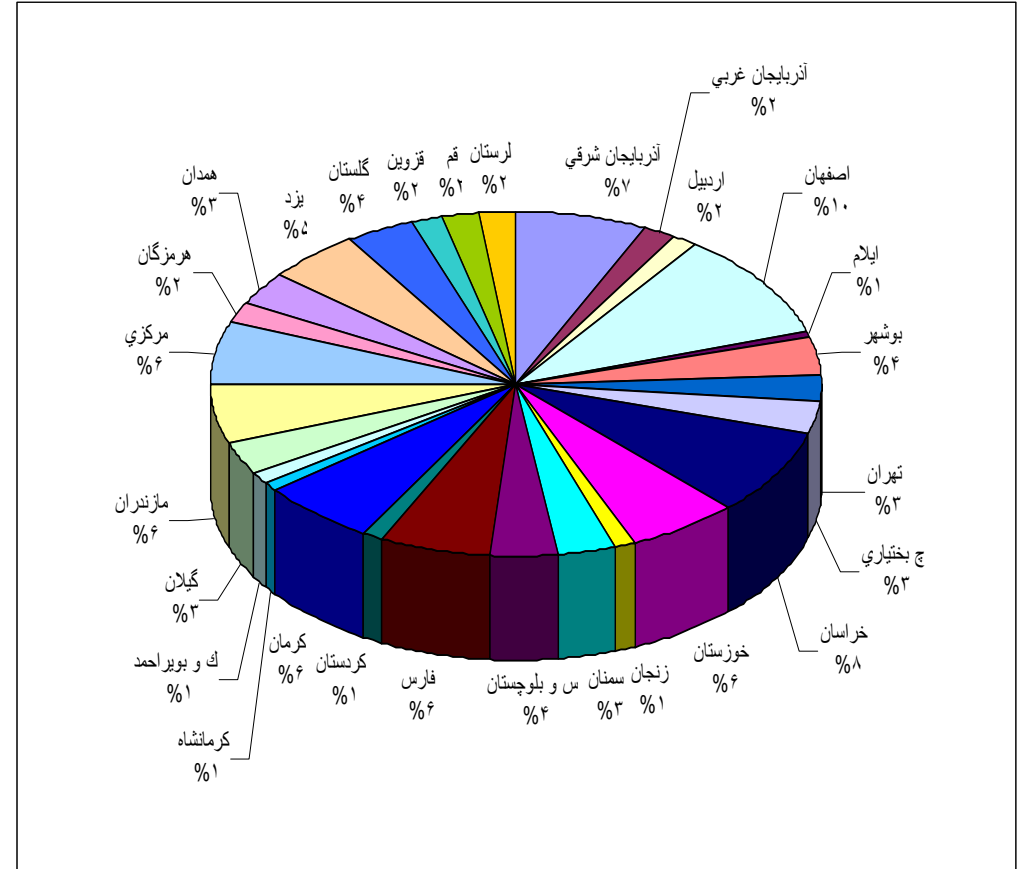

• زمین مورد نیاز کارخانجات نساجی موجود مستقر در محدوده قانونی شهرها که به شهرک‌های صنعتی منتقل شوند به آن‌ها تحویل گردیده و قیمت آن پس از به بهره‌برداری رسیدن (۲ سال) طی اقساط پنج‌ساله دریافت خواهد شد.

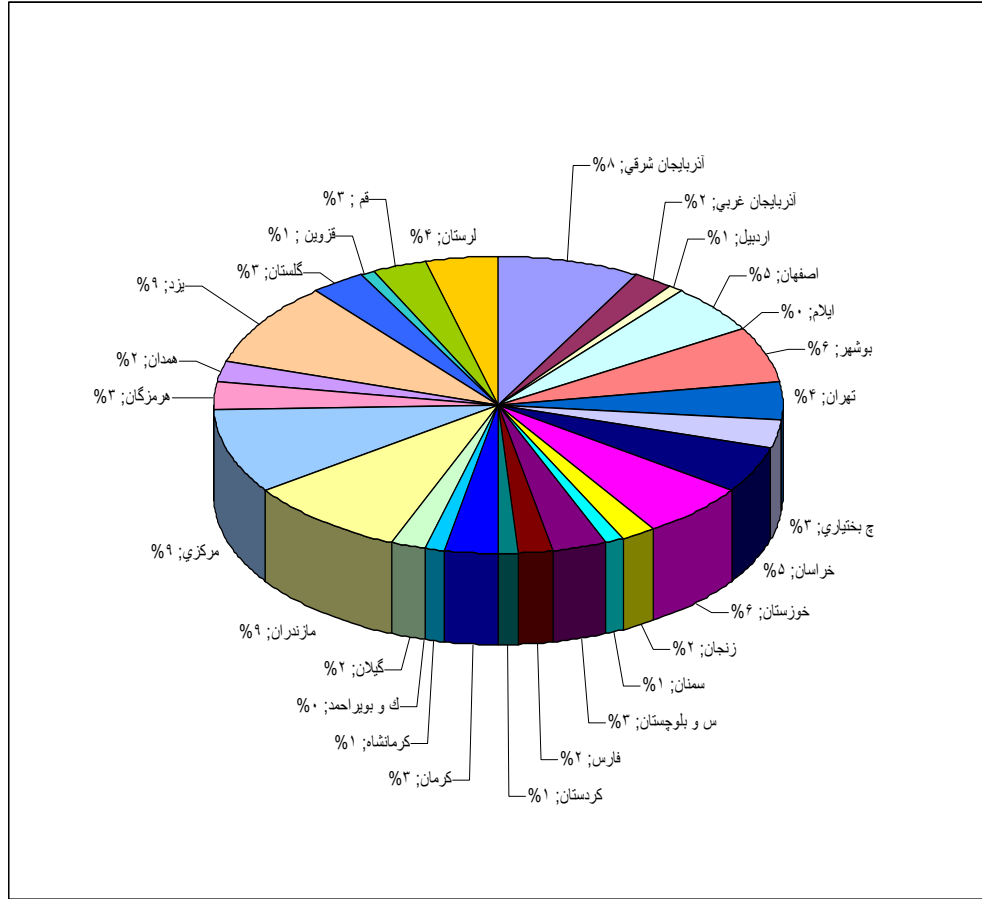
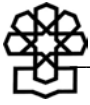
• هزینه انشعاب برق واحدهای متقاضی استقرار در شهرک‌های صنعتی طی اقساط پنج‌ساله و بدون بهره دریافت خواهد شد.

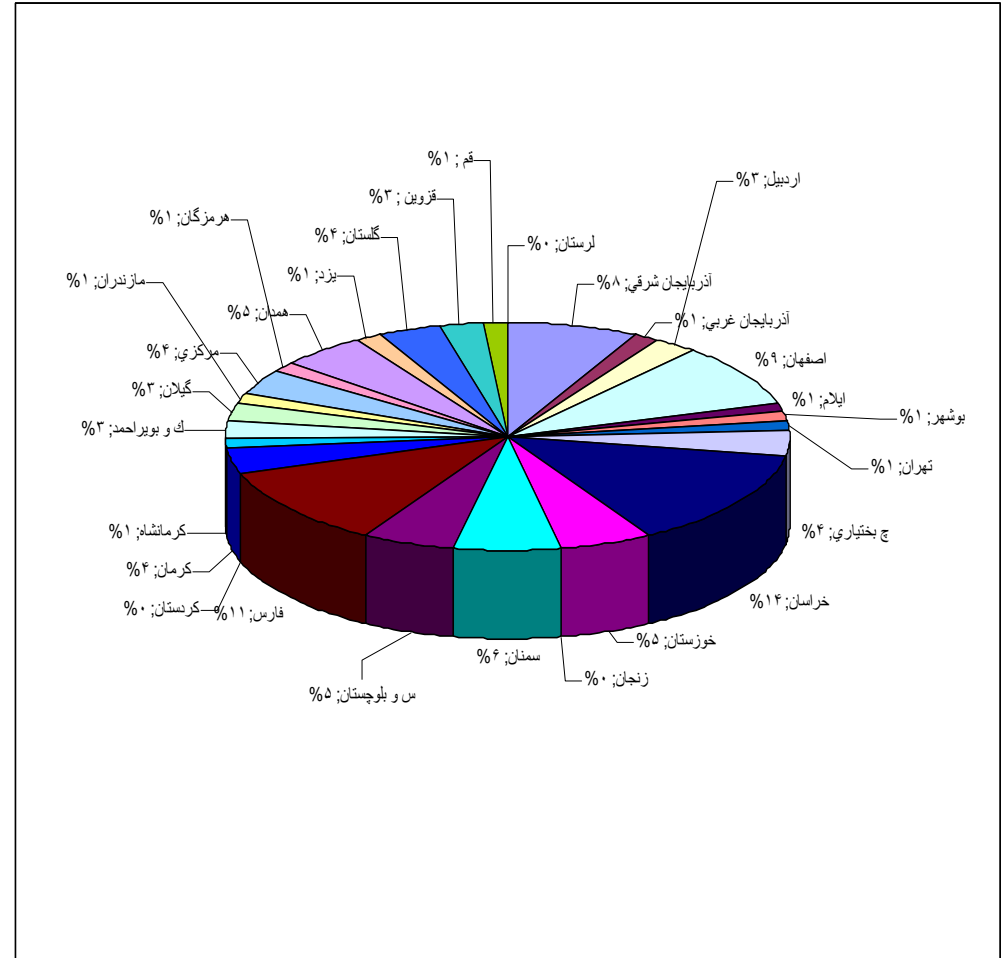
()

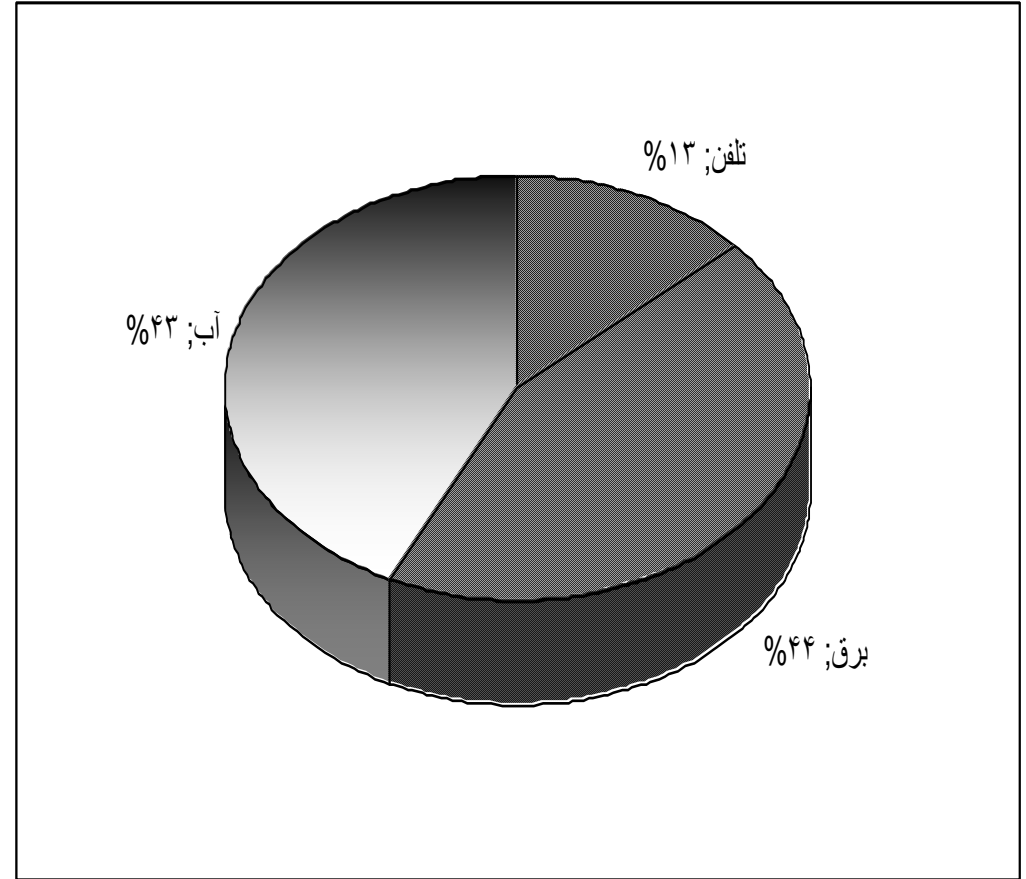
.

()

()

:

اظهارنظر کارشناسی درباره لایحه: «ایجاد نواحی صنعتی روستایی»

: مطالعات زیربنایی

: محمدرضا الزامی

: دکتر علیرضا طهماسبی و مهندس محمدحسن معادی رودسری

: کمیسیون عمران

_____:

_____:

:

۱. سایت سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

۲. قوانین مربوط